Súd:	Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka:	6P/139/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8819205688
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Iveta Mihóková
ECLI:	ECLI:SK:OSVT:2019:8819205688.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. Y. T., B.. XX.XX.XXXX H. T.. T. T., B.. XX.XX.XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpených kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: T. T., B.. XX.XX.XXXX, X. W.. B. XXX/X, T. H. T. T.H., B.. XX.XX.XXXX, X. J. XXX, P. B. O. a za účasti: C. L. P. B. O., B.. U. X, P. B. O., o nariadenie ústavnej starostlivosti, t a k t o

r o z h o d o l :

Súd z r u š u j e výchovné opatrenie uložené uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/234/2018-44 zo dňa 31.01.2019.

N a r i a ď u j e u mal. detí Y. T., B.. XX.XX.XXXX H. T. T., B.. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v S. L. J. H. G. P. B. O., J. XX, P. B. O.C..

Otec aj matka, každý z nich, s ú p o v i n n í platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona, na každé z mal. detí, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet S. L. J. H. G. P. B. O., začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou podal podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. Y. T., B.. XX.XX.XXXX H. T.. T. T., B.. XX.XX.XXXX. V podnete uviedol, že uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/234/2019 zo dňa 31.01. 2019 bolo opakovane uložené výchovné opatrenie, a to pobyt maloletých detí v špecializovanom zariadení najdlhšie na šesť mesiacov. Maloleté deti sú toho času umiestnené v profesionálnej rodine v L., kde napredujú v psycho-fyzickom vývine. Aj napriek uloženému výchovnému opatreniu nedošlo k podstatnej zmene sociálnej situácie v rodine a výchovné opatrenie svoj účel nesplnilo. Matka prejavuje záujem o maloleté deti a snahu o zabezpečenie vhodného prostredia pre ich výchovu a starostlivosť do budúcna. Toho času však ešte nemá vytvorené vhodné bytové a rodinné podmienky umožňujúce návrat maloletých detí do ich prirodzeného rodinného prostredia a s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí. Otec o mal. deti nejaví žiaden záujem, nenavštevuje ich, ani nekontaktuje.

2. Na základe podaného podnetu tunajší súd uznesením č.k. 6P/139/2019-6 zo dňa 12.08.2019 začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. detí.

3. Matka s nariadením ústavnej starostlivosti u mal. deti súhlasila.

4. Otec sa k predmetu konania nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil a svoju neúčasť neospravedlnil.

5. Kolízny opatrovník odporúčal zrušiť výchovné opatrenie a nariadiť u mal. detí ústavnú starostlivosť.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s podnetom na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti, uznesením o začatí konania z úradnej moci č.k. 6P/139/2019-6 zo dňa 12.08.2019, aktuálnou správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5Pc/2/2018 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

7. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č.k. 6P/234/2018-44 zo dňa 31.01.2019 uložil mal. deťom Y., B.. XX.XX.XXXX H. T., B.. XX.XX.XXXX T. výchovné opatrenie vo forme pobytu v špecializovanom zariadení, najdlhšie na dobu 6 mesiacov, a to v S. L. J. H. G. P. B. O., J. XX, P. B. O..

8. Zo spisu sp. zn. 5Pc/2/2018 súd zistil, že rodičia mal. detí boli rozsudkom tunajšieho súdu rozvedení. Súd zároveň ponechal v platnosti výchovné opatrenie uložené uznesením tunajšieho súdu sp. zn.: 6P/234/2018-44 z 31.01.2019.

9. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že 4 mesiace býva v T. v rodinnom dome s novým partnerom. Rodinný dom patrí partnerovi a žijú tam sami. Mal. deti boli pôvodne umiestnené v zariadení Z. J. W. a následne boli umiestnené do S. L. J. H. G. P. P. B. O. a sú v profesionálnej rodine. O deti sa zaujíma, sú v telefonickom kontakte. Deti ju poznajú a chcú byť s ňou. Súrodenci spolu vychádzajú veľmi dobre. Ich otec sa o deti žiadnym spôsobom nezaujíma, nie je s nimi v kontakte. Keďže nemá zatiaľ vytvorené také bytové podmienky, aby deti mohla prijať do rodiny, súhlasí s tým, aby bola nariadená ústavná starostlivosť. Po zmene sociálnej a bytovej situácie je rozhodnutá požiadať o zrušenie ústavnej starostlivosti a opätovné zverenie detí do svojej starostlivosti. Toho času poberá dávku v hmotnej núdzi, rodinné prídavky nepoberá. S priateľom spolu uhrádzajú výdavky spojené s vedením domácnosti. Priateľ poberá invalidný dôchodok, ale privyrába si tiež brigádou.

10. Z aktuálnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou je zrejmé, že napriek uloženému výchovnému opatreniu nedošlo k podstatnej zmene sociálnej situácie v rodine a výchovné opatrenie svoj účel nesplnilo. Otec o deti nejaví žiaden záujem, nenavštevuje ich, ani nekontaktuje, nezdržiava sa ani na adrese trvalého pobytu. Deti v zariadení navštevuje otcova sestra Ž. W., ktorá prejavuje záujem o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa vyjadrenia psychológa S. L. J. H. G. P. B. O. však medzi deťmi a ich príbuznou nedochádza k vytvoreniu blízkej citovej väzby, mal. T. je viac odsúvaný, preto zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti toho času nie je v ich záujme. Matka maloletých detí žije toho času s novým priateľom v rodinnom dome v T.. V poslednom období je badať pozitívne smerovanie v spôsobe jej života. Údajne nepije, netúla sa. Prejavuje záujem o maloleté deti a snahu o zabezpečenie vhodného prostredia pre ich výchovu a starostlivosť do budúcna. Na maloleté deti sa telefonicky informuje, aj ich osobne navštevuje. Toho času matka nemá vytvorené vhodné a stabilné bytové a rodinné podmienky umožňujúce návrat maloletých detí do ich prirodzeného rodinného prostredia. Odporúčajú súdu nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi a každého z rodičov zaviazať platením výživného v sume po 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu.

11. Súd vec takto právne posúdil.

12. Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ,,Zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a
a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o

ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. S poukazom na ust. § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

16. S poukazom na ust. § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené neplnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 28,79,- EUR.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Berúc do úvahy výsledky vykonaného dokazovania, dospel súd k záveru, že toho času najvhodnejším riešením pre mal. deti je nariadenie ústavnej starostlivosti.

23. Súd môže zveriť mal. dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

24. Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a nariadil ústavnú starostlivosť u mal. Y. H. T. T. P. S. L. J. H. G. P. B. O.. Takéto riešenie považoval vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania toho času za najvhodnejšie. Maloletým deťom bolo rozhodnutím tunajšieho súdu uložené výchovné opatrenie vo forme pobytu v

špecializovanom zariadení. Podľa správy kolízneho opatrovníka však aj napriek prijímaným opatreniam v rodine mal. detí, výchovné opatrenie neplnilo svoj účel a rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie primeranej osobnej starostlivosti mal. deťom. Otec sa o mal. deti žiadnym spôsobom nezaujíma. Matka mal. deti pravidelne kontaktuje a v zariadení ich navštevuje. Jej životné podmienky sa zlepšili, naďalej však nemá vytvorené vhodné bytové a sociálne podmienky, ktoré by umožňovali návrat mal. detí do rodinného prostredia. Rodičia nie sú schopní naďalej zabezpečiť primeranú osobnú starostlivosť o mal. deti a keďže všetky prijímané opatrenia doposiaľ nesplnili svoj účel, je potrebné v záujme zdravého vývoja mal. detí nariadiť u mal. detí ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť má dočasný charakter. Vzhľadom na nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. detí, súd zároveň zrušil výchovné opatrenie vo forme pobytu mal. detí v S. L. J. H. G. P. B. O.. V prípade, že zaniknú dôvody pre jej trvanie, môže byť zrušená a nahradená inou formou starostlivosti o dieťa.

25. Súd zároveň zaviazal rodičov, každého z nich, platením výživného na každé z mal. detí v minimálnej výške, t.j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám na účet S. L. J. H. G. P. B. O.Ľ., berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery. Matka je nezamestnaná a je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Takéto minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v platnom znení, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená v určenej lehote, možno sa je splnenia návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.